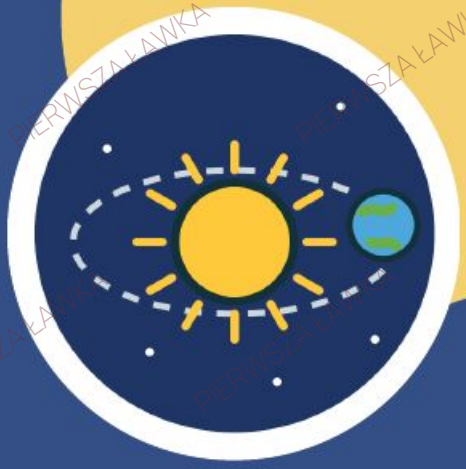
Pierwsza Ławka · zestaw kart pracy · geografia · klasa 6

Dział 1. Ruchy Ziemi

Ruch obrotowy i jego skutki, czas słoneczny, strefy czasowe i czas urzędowy, ruch obiegowy, pory roku, wysokość Słońca w dniach równonocy i przesileń, strefy oświetlenia. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Ruchy Ziemi – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	3 zad. 7 pkt
2	**Ruchy Ziemi – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 10 pkt
3	**Ruchy Ziemi – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	6 zad. 12 pkt
4	**Ruchy Ziemi – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	2 zad. 8 pkt
5	**Sprawdzian: Ruchy Ziemi – grupa A** 30 minut · 18 pkt	7 zad. 18 pkt
6	**Sprawdzian: Ruchy Ziemi – grupa B** 30 minut · 18 pkt	7 zad. 18 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 6 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Ruchy Ziemi – utrwalenie

Zadania o wyższym poziomie trudności

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 12 pkt

Pamiętaj: zanim dodasz lub odejmiesz czas, sprawdź, które miejsce leży dalej na wschód.

1 **Oblicz różnicę czasu słonecznego między Szczecinem (14°30'E) a Terespolem (23°30'E).** ___ / 2 pkt

2 **Wyjaśnij, dlaczego w Polsce latem dzień jest dłuższy niż zimą.** ___ / 2 pkt

3 **Wyjaśnij, na czym polega dzień polarny.** ___ / 2 pkt

4 **W dniu równonocy wysokość Słońca w południe wynosi 90° – szerokość geograficzna. Oblicz ją dla Gdańska (54°N) i Krakowa (50°N).** ___ / 2 pkt

5 **W Polsce zimą obowiązuje czas środkowoeuropejski (czas słoneczny południka 15°E). Która godzina czasu słonecznego jest w Suwałkach (23°E), gdy zegary wskazują 12:00?** ___ / 2 pkt

6 **Oblicz wysokość Słońca w południe w Krakowie (50°N) w dniu przesilenia letniego i w dniu przesilenia zimowego.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Ruchy Ziemi – w praktyce

Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Pamiętaj: wynik zapisz jak na zegarze, z godzinami i minutami.

1 **Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.** ___ / 6 pkt

Białe noce w Petersburgu

Petersburg leży na szerokości ok. 60°N. Pod koniec czerwca Słońce zachodzi tam dopiero po 22:00 i wschodzi przed 4:00, a między zachodem a wschodem niebo nie robi się całkiem ciemne. Mieszkańcy nazywają ten czas „białymi nocami". Zimą jest odwrotnie – w grudniu dzień trwa niecałe 6 godzin.

Tekst własny

1.1 **Wyjaśnij przyczynę „białych nocy".** ___ / 2 pkt

1.2 **Dlaczego w Petersburgu nie występuje prawdziwy dzień polarny?** ___ / 2 pkt

1.3 **Uzupełnij.** ___ / 2 pkt

1. Najdłuższy dzień w Petersburgu przypada ok. _____.
2. Najkrótszy dzień przypada ok. _____.

2 **Porównaj długość dnia w Petersburgu i w Warszawie w dniu przesilenia letniego. Uzasadnij.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: Ruchy Ziemi – grupa A

30 minut · 18 pkt

KARTA 5/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 18 pkt

1 **Połącz przybliżoną datę ze zjawiskiem (półkula północna).** ___ / 3 pkt

1. ok. 21 czerwca	a) równonoc wiosenna
2. ok. 21–22 grudnia	b) przesilenie letnie
3. ok. 20–21 marca	c) przesilenie zimowe

1 ____ 2 ____ 3 ____

2 **Ruch obrotowy Ziemi odbywa się** ___ / 1 pkt

A. z północy na południe **B.** z zachodu na wschód

C. ze wschodu na zachód **D.** z południa na północ

3 **Oceń prawdziwość zdań.** ___ / 3 pkt

1. Pory roku są skutkiem ruchu obiegowego i nachylenia osi Ziemi.	P	F
2. W Polsce w dniu przesilenia zimowego dzień trwa dłużej niż noc.	P	F
3. Czas urzędowy w Polsce zimą to czas środkowoeuropejski.	P	F

4 **Uzupełnij.** ___ / 2 pkt

1. Zwrotnik Raka ma szerokość geograficzną _____.
2. Różnicy 1° długości geograficznej odpowiadają _____ minuty różnicy czasu słonecznego.

5 **W Warszawie (21°E) jest 12:00 czasu słonecznego. Która godzina czasu słonecznego jest w Lizbonie (9°W)?** ___ / 2 pkt

6 **Wyjaśnij, czym jest czas strefowy (urzędowy) i dlaczego wprowadzono strefy czasowe.** ___ / 3 pkt

7 **Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.** ___ / 4 pkt

Lot do Nowego Jorku

Kasia wylatuje z Warszawy w styczniu o 10:00 czasu polskiego. Lot do Nowego Jorku trwa 9 godzin. Czas w Nowym Jorku jest o 6 godzin wcześniejszy niż w Polsce.

Tekst własny

7.1 **Oblicz, którą godzinę czasu nowojorskiego będą wskazywały zegary, gdy samolot wyląduje.** ___ / 2 pkt

7.2 **Wyjaśnij, dlaczego w Nowym Jorku jest wcześniej niż w Warszawie.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Ruchy Ziemi – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 6

Podgląd pokazał 4 z 10 stron. Pełna wersja: 10 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Ruchy Ziemi – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 7 pkt
- Karta 2: Ruchy Ziemi – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 10 pkt
- Karta 3: Ruchy Ziemi – utrwalenie – 6 zadań, 12 pkt
- Karta 4: Ruchy Ziemi – w praktyce – 2 zadania, 8 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Ruchy Ziemi – grupa A – 7 zadań, 18 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Ruchy Ziemi – grupa B – 7 zadań, 18 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/geografia-klasa-6-dzial-01-ruchy-ziemi-zestaw